Rok VII

Nr. 54

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Anioł Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkiem niedzielnym“. — W ekspedycji miesiecznie 2.20 zł — z odnoszeniem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnoszeniem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnoszeniem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice. Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

Chojnice, wtorek 8 marca 1927 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza mm. lub jego miejsce 10 gr, na 3-ej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-ej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. Za tłomaczenie i ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Wpływy żydów w świecie politycznym.

Nie jest dziś dla nikogo tajemnicą, że wszystkie instytucje międzynarodowe są opanowane przez żydów. Będąc właścicielami wielkich kapitałów i handlarzami międzynarodowymi znajdują oni przeszkodę dla swych interesów w granicach między narodami. Patrjotyzm narodów bowiem pociąga za sobą ideję gospodarstwa narodowego, samowystarczalności popierania wytwórczości rodzinnej co utrudnia żydom role międzynarodowych pośredników. Jest on dla nich przeszkodą zaponowania nad światem, wprowadzeniu w czyn idei narodu wybranego. Idea Ojczyzny jest dla nich obca. Twórcy, głosiciele i wykonawcy hasła: „Tam Ojczyzna, gdzie dobrze“ zwalczają czynem, pieniędzmi i pismem ideję narodowe. Znając jedynie prawa interesu trzymają się zawsze strony silniejszej tego co lepiej płaci. Tak naprzykład żydzi w Polsce, którzy dziś głośno wołają że chcą być Polakami w epoce zaborów, w czasie wyborów do Parlamentu Niemieckiego łączyli swe głosy za głosami Niemców przeciw Polakom. Wszędzie stanowią czynnik rozkładu pasożytnego na organizmach narodowych są przeto przez wszystkich szczerych patrjotów usilnie zwalczane. Oni rozumieją to dobrze. Rozumieją że wśród narodów zdrowych i silnych niema dla nich miejsca. Państwo narodowe potrafiłoby się z nimi rozprawić.

Zwycięstwo narodowej idei byłoby klęską. Wpływy ich w państwie narodowym zmalały ostatecznie. Rozumiejąc to są twórcami i głosicielami haseł przeciwnarodowych kosmopolitycznych, socjalizmu, komunizmu masonerji itd. We wszystkich stronnictwach kosmopolitycznych muszą odgrywać rolę kierowniczą. Stronnictwa te bez nich byłyby ciałem bez duszy. A ponieważ dzisiejsze instytucje międzynarodowe są tworami zrodzonych z semickiego ducha i kierowanych przez żydów stronnictw, muszą one ulegać przeważnym wpływom żydowskim. Kapitał żydowski popierając wydatnie wszystkie imprezy międzynarodowe umacnia jeszcze gruntownie ich wpływy w międzynarodowych instytucjach.

Interes żydów w powodzeniu haseł kosmopolitycznych jest jasny: w Polsce (oczywiście nie w Judeo-Polsce) wszelkie wpływy, przewodnictwo należą do Polaków. W Francji do Francuzów itd.

W państwach narodowych żydzi z konieczności muszą być zepchnięci do roli najpodrzędniejszych. W państwach narodowych żydzi nie mogą czuć się u siebie, natomiast w organizacjach międzynarodowych żydzi czują się pierwszymi obywatelami, gdy Polak, Francuz, Anglik całą swą pracę, zdolności, pieniądze poświęca dla kulturalnego i gospodarczego podniesienia swego narodu, żydzi nie poczuwając się do obowiązków względem państw, których formalnie są obywatela mi mogą wiele swej energji i pieniędzy poświęcić dla poparcia Internacjonalizmu wzamian za co są przezeń popierani.

Ciemności wspierają się wzajem.

Widząc w nacjonaliźmie swego wroga, a w idei państwa narodowego swą śmierć popierają wszystko co może przyczynić się do ich rozbicia.

Starcia Kosmopolityczne z nacjonalizmem to walka żydów o ich panowanie nad światem. Zwycięstwo pierwszego byłoby ich wielkim zwycięstwem. Klęska jego ich porażka. Komunizm, socjalizm, masonerja to ich armja. Drużyna.

Ks. Prymas w Bydgoszczy.

W sobotę przybył do Bydgoszczy ks. Prymas Hlond witany owacyjnie przez bractwa i towarzystwa oraz ludność. Na Starym Rynku wygłosił przemówienie powitalne prezydent miasta dr. Sliwiński. Następnie w procesji, w której wzięło udział 40 księży oraz delegacje towarzystw ze sztandarami udał się ks. Prymas do kościoła parafjalnego, gdzie go powitał ks. prałat Malczewski stosownem przemówieniem, Ks. Prymas zabawi w Bydgoszczy do wtorku.

Czytajcie Dziennik Pomorski

O ordynację wyborczą do gmin.

Po duchowieństwie napaść na sądownictwo. Zawodowy oszczerca „sanator“ skazany. Zaprzeczenia. Z Niemiec, Rosji i Chin.

Komisja administracyjna sejmu w obradach nad ordynacją wyborczą do gmin przyjęła zasadniczy artykuł pierwszy, przyczem odrzucono wniosek o dodanie postanowienia, że prawo wyborcze ma być proporcjonalne.

Po dyskusji nad najważniejszym artykułem 2-gim przeszedł ten artykuł w brzmieniu, zaproponowanym przez przedstawiciela Piasta, posła Kiernika, głosami Związku Lud.-Nar., Chrz. Nar. i Piasta przeciwko 9-ciu głosom stronnictw lewicy.

Wedle przyjętej przez komisję uchwały wybory mają się odbywać w gminach wiejskich na zasadzie względnej większości głosów, a nie na listy. Natomiast na kresach wybory w gminach wiejskich mają się odbywać na zasadzie proporcjonalnego rozdziału mandatów.

Uchwała powyższa wywołała konsternację na lewicy.

Podają, że w łonie gabinetu postanowiono rozpisać wybory do samorządów miejskich na terenie b. zaboru rosyjskiego i w Małopolsce. Rady miejskie w tych dzielnicach mają być rozwiązane w kwietniu, a nowe rady mają być wybrane w czerwcu rb. Wybory odbędą się na zasadzie ordynacji wyborczej.

Po duchowieństwie sądownictwo. Po ostrej napaści na duchowieństwo ogłosił znowu „Głos Prawdy“ drugi artykuł, napadający na sądy. M. i. w artykule znajduje się taki ustęp: — „Nietykalność sędziowska stała się jakiemś tebu (znakiem czarodziejskiem) wydającem częstokroć obywatela w ręce sędziego, nieposiadającego żadnych moralnych (!) i umysłowych (!) kwalifikacyj do przemawiania imieniem Sprawiedliwości Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Jakkolwiek wielki wywołałoby hałas uczynienie (!), sędziów — na możliwie oczywiście najkrótszy czas — tykalności (!) niezbytą jest prawdą, iż każdy minister sprawiedliwości który się na ten krok nie zdobędzie, powiększać tylko będzie szereg winowajców (!) upadku autorytetu sądownictwa i wszystkich stąd wypływających bolesnych konsekwencyj“. („Głos Pr.“ nr 61)

Sąd zależny od polityki i zapatrywań jednostek ładnieby to sądownictwo wyglądało.

Redaktor „Głosu Prawdy“ Wojciech Stpiczyński skazany został na dwa miesiące więzienia za artykuł „Gangrena austrjacka w Wielkopolsce“, w którym znieważył korpus oficerski, zarzucając mu tępotę, zgniliznę moralną, lokajstwo, tchórzostwo i szpiegostwo.

Stpiczyński ma już kilka czy nawet kilkanaście takich prawomocnych wyroków, pomimo to znajduje się na wolności.

Pogłoski o tworzeniu bloku przeciw Rosji przez Polskę i Anglję są jak oświadczył minister Zaleski w Wiedniu w przejeździe do Genewy, nieprawdziwe.

Tak samo angielski minister spraw zagranicznych Chamberlain zaprzeczył kategorycznie wersjom niemieckim o rzekomych rozmowach, prowadzonych między Warszawą a Londynem oraz o zaciągniętych jakoby przez rząd polski zobowiązaniach natury politycznej lub wojskowej w bec W. Brytanji.

Ministerstwo skarbu przeczy wiadomościom nowojorskiego „Times“ o pożyczce polskiej w Ameryce. Wiadomość o tym artykule podała Polska Ag. Tel. Czy rząd także ją oraz „Times“ pociągnie do odpowiedzialności jak inne gazety.

Wysiedlenie ks. Konstantego Szymaszysa. Dnia 1 marca br. na mocy decezji wojewody wileńskiego, starosta święciański wysiedlił z terytorjum Rzeczypospolitej do Republiki litewskiej proboszcza parafji Dukszty, ks. Konstantego Szymaszysa za agitację antypolską.

Niemcy a Anglja i Rosja. W Genewie Chamberlain jakoby zamierzał konferować ze Stresemannem i zaproponować miał Niemcom ewakuację Nadrenji za cenę zerwania sojuszu z Sowietami, w związku ze stworzeniem szerokiego frontu antysowieckiego.

Rozpaczliwe położenie w Rosji. Dzienniki angielskie wskazują na to, że Rosja bolszewicka usiłuje odwrócić uwagę swej ludności od trudności wewnętrznych. Dowodem tego jest fakt, że rubel stracił 65 proc. siły kupna. Pożyczka wewnętrzna rozpisana na 100 miljonów rubli, doznała niepowodzenia.

Rosja odbierze Wilno „Neues Wiener Tageblatt“ donosi z Kowna: że poseł bolszewicki w Kownie, Aleksandrowicz, miał się wyrazić w rozmowie, że na wypadek pomyślnej konstelacji politycznej i strategicznej, Rosja odbierze Wilno jeszcze w roku 1927, ze względu jednak na stosunki polityczne w Kownie, nie będzie mogła go zwrócić Litwie. Wiadomość ta nie wzbudzi jednak wątpliwości.

Żołnierze-zdrajcy w Chinach. Część armji broniącej Szanghaj, przed kantończykami przeszła wraz z gen. Wen Czau Fu na stronę kantończyków. Zdrada ta oznacza dla wojsk broniących Szanghaj stratę 24 tys. ludzi.

Wiadomości z Polski i ze świata.

Wybór Prezydenta polsko niem. sądu Rozjemczego. Rząd polski oraz rząd niemiecki zwrócili się do sekretarza generalnego Ligi Narodów, aby na podstawie art. 304 Traktatu wersalskiego na porządek dzienny sesji Rady Ligi Narodów, która się rozpocznie 7 marca, wstawił sprawę wyboru prezydenta polsko-niemieckiego sądu rozjemczego. Jak wiadomo, termin urzędowania dotychczasowego przewodniczącego upłynął z dniem 1 stycznia. Wobec tego, że zainteresowane rządy nie mogły dojść do porozumienia w sprawie osoby następcy, Rada w najbliższym czasie załatwi tę sprawę.

Dalsze rozprawy nad ustawą o gminie wiejskiej. Dnia 4 bm. na posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej debatowano nad ustawą o gminie wiejskiej. Przyjęto sprawozdanie podkomisji, dotyczące podziału, łączenia i regulowania granic gmin wiejskich. Następnie przyjęto reszte artykułów ustawy o gminie wiejskiej, Przewidziane jest załatwienie obu ustaw o gminie wiejskiej.

Fryzura chłopięca stała się przyczyną samo bójstwa męża. W miasteczku Barbouville, w stanie Kentucky, zastrzelił się 28 letni miljoner, James Williamson. Młodziutka małżonka Williamsona miała wspaniałe włosy, które jednak obcięła w myśl panującej mody. Wynikła z tego między małżonkami tak gwałtowna sprzeczka, że zdenerwowany Williamson chwycił strzelbę myśliwską ze ściany i wpakował sobie kulę w serce. (Wielką miała uciechę modnisia ze swej manji...)

Zamachu usiłowano dokonać na prezydencie w Gąbinie, strzelając do jego pociągu. Strzał jednak chybił.

Kupiectwo pomorskie u p. Wojewody.

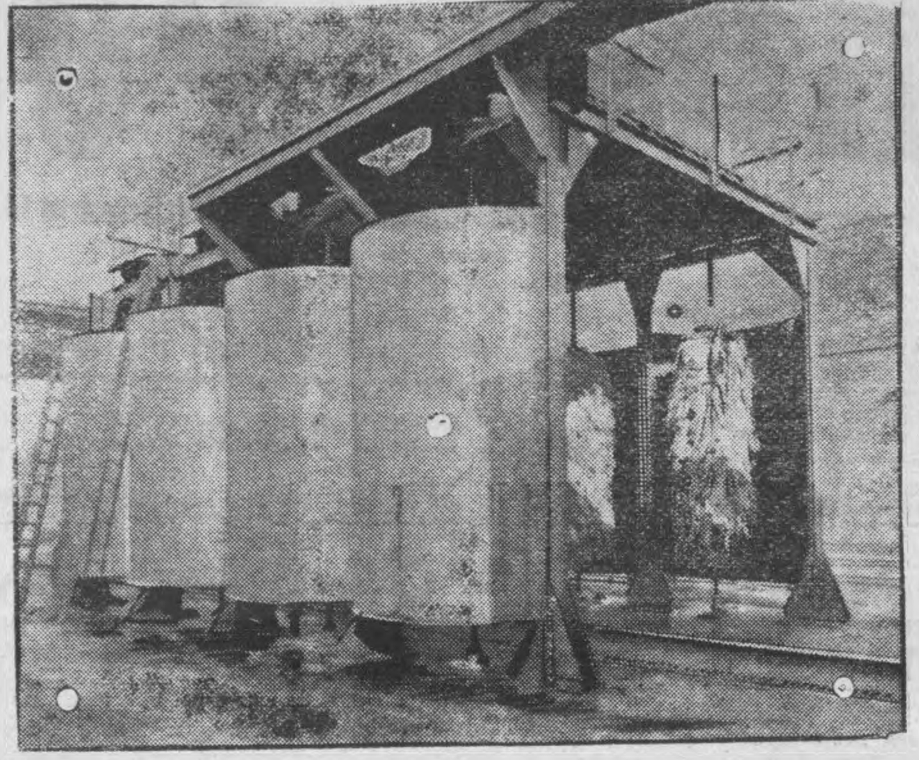
Z okazji pobytu w dniu 26 lutego w Grudziądz p. Wojewody Pomorskiego Młodzianowskiego udała się do niego delegacja Zarządu Głównego Zarządu w osobach pp. prezesa Tadeusza Marchlewskiego i Dr. Rzepeckiego. Po krótkiem omówieniu celów i działalności Związku prezes p. Marchlewski prosił Wojewodę o poparcie starań odnośnie uzyskania gruntu dla składnicy śledzi w Gdyni. P. Wojewoda żywo zainteresował się tą sprawą i wyraził gotowość poparcia poczynań inicjatorów. Delegacja przedstawiła następnie p. Wojewodzie pogląd swój na sprawę jarmarków na Pomorzu, omówiła konieczność naprawy stosunków pocztowych w Gdyni, sprawę kartkowej sprzedaży denaturatu, kursu przerachowania guldena gdańskiego przez ekspedycje kolejowe, opłat drogowych w powiecie lubawskim i rozciągnięcie na inne powiaty sposobu lokowania wolnych gotówek gminnych i sołectw w Powiatowych Bankach i Kasach Oszczędności. — Pan Wojewoda obiecał delegacji poparcie wysuniętych postulatów oraz zaznaczył, iż docenia rolę kupiectwa polskiego na Pomorzu i przypuszcza, że rozwój tegoż będzie pomyślny zwłaszcza z chwilą uruchomienia długoterminowego kredytu.

Ze sportu

Turniej szachowy o mistrzostwo Polski. Dnia 20 kwietnia b. r. rozpocznie się w Łodzi turniej szachowy o tytuł mistrza Polski na rok 1927. Protektorat nad turniejem raczył objąć p. prezes Rady Ministrów przyczem zaofiarował nagrodę w sumie 2000 złotych za najpiękniejszą partję.

RADJO.

Rolnicy korzystają z radja. Amerykańskie towarzystwa broadcastingowe stwierdziły, że obecnie w Stanach Zjednoczonych trudno wprost znaleźć farmera, któryby nie posiadał aparatu radjowego. To też stacje, uwzględniając potrzeby rolnictwa, poświęcają pewien czas swoich audycji na nadawanie komunikatu rolniczego, który informuje farmerów o cenach płodów rolniczych oraz podaje przepowiednie instytutu meteorologicznego i 24 amerykańskie szkoły gospodarcze posiadają własne stacje nadawcze, których audycje poświęcone są w całości na odczyty, wykłady oraz wiadomości przeznaczone wyłącznie dla rolników.

Nowy sposób mycia pociągów.

W Paryżu zastosowano nowe urządzenie do mycia pociągów, pozwalające w ciągu kilku minut doskonale wymyć cały garnitur pociągu. Odbywa się to w ten sposób, że pociągi, które wróciły z drogi, przejeżdżają przez mały tunel, utworzony z cylindrów rotacyjnych, zaopatrzonych w specjalnie zastosowane szczotki, nasiąknięte czystą wodą.

Ilustracja nasza przedstawia przejazd pociągu przez czyszczący tunel.

KRONIKA.

CHOJNICE, dnia 7. marca 1927 r.

Dziś. Tomasz z Akwina w. dr.
7. 3. 27. Słońca wschód 6.11 zachód 17.23
Księżyc wschód 9.27 zachód 20.35

— **Biblioteka tow. Czytelni Ludowych,** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta co dziennie od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

— **Ks. kuratus Wagner przeniesiony do Szczepanek.** Jak się dowiadujemy ks. kuratus Marjan Wagner z Zakładu Boromeusza i katecheta przy tut. gimnazjum ma w krótce objąć lok. wikarjat Szczepanki w powiecie grudziądzkim. Jak wiadomo ks. kuratus Wagner od dłuższego już czasu piastował funkcję wiceprezesa Rady Miejskiej w Chojnicach z ramienia frakcji niemieckiej. Urzędowo wiadomości o przeniesieniu ks kuratusa Wagnera dotychczas nie potwierdzono.

— **Jarmark.** W czwartek dnia 10 bm. odbędzie się w Chojnicach jarmark kramny oraz na bydło i konie.

— **Pan Kropidłowski — a nie p. Wojciechowski.** W nr. 49 Dz. podaliśmy wzmiankę o nie dość uprzejmem zachowaniu się jednego z p.p. kelnerów w hotelu p. Engla. Ponieważ zachodziły nieporozumienia w sprawie tej więc proszono nas o zaznaczenie że odnośna wzmianka dotyczyła p. Kropidłowskiego a nie p. Wojciechowskiego który cieszy się pełnem zaufaniem wśród gości.

„Spekulant“ w Dzienniku Pomorskim W numerze dzisiejszym rozpoczęliśmy przedruk niezmier nie zajmującej powieści jednego z pierwszych powieściopisarzy naszych Józefa Korzeniowskiego pt. „Spekulant“. Powieść ta niewątpliwie zainteresuje czytelników naszych, i mamy też nadzieję, że przysporzy nam również liczne grono nowych abonentów, do czego się i przyczynić zechcą nasi stali Czytelnicy i to przez nieustanne werbowanie w gronie swoich krewnych, znajomych i przyjaciół.

Zniesważyła woźnego gminnego Przed sądem rozjemczym w Czersku stawała Czapiewska L. z Brody pow. Chojnice, oskarżona o zniewagę woźnego gminnego p. Priebe i zerwanie pieczęci z zaaresztowanych sań i bryczki. Oskarżona tłomaczyła się tem że woźny gminny nie był do tego sądownie upoważniony. Sąd skazał ją na 90 zł grzywny wzgl. 9 dni więzienia. Oskarżona wyroku nie przyjęła i wniosła apelację.

— **Z kroniki policyjnej.** Za żebractwo i włóczęgostwo przytrzymano 2 osoby, 1 osobę przytrzymano za nielegalne przekroczenie granicy państwowej o której to sprawie spisano protokuł.

— **Nowa placówka kupiecka.** W środę dnia 9 bm. p Roman Krzemiński otwiera nowy skład bławatów przy ulicy Gdańskiej 9.

— **Nowe miejsce schadzek** stanowi nowootwarta kawiarnia i cukiernia p Leona Grzybowskiego przy ul. Gdańskiej nr. 10. Wczoraj w nowootwartym lokalu roiło się liczne grono zwolenników muzyki spędzając wolny czas przy koncercie zaangażowanego zespołu. Lokal ten obok kawiarni p. Kaletty i p. Radtkego jest polecenia godny.

— **Do lat 16 nie wolno młodzieży grać w piłkę nożną** W myśl zarządzenia ministerstwa oświaty nie wolno młodzieży do lat 16 uprawiać gry w piłkę nożną ze względu na nadmierny wysiłek nerwów i mięśni w zbyt młodym wieku.

Natomiast może młodzież korzystać z innych gier w piłkę, a mianowicie koszykową i latającą. Rady szkół powiatowych i miejskich mają otrzymać w dniach najbliższych po 2 komplety przyborów do zabaw i gier ruchomych.

— **W sprawie nasion „Kukurudza Wezesna Bydgoska“.** Podaje się do powszechnej wiadomości, że wobec wyczerpania zapasów 600 porcyj zarodowych dalsze przyjmowanie zamówień jest już wstrzymane.

— **Do p. p. właścicieli samochodów.** Klub Szoferów na Pomorzu, organizacja, która wyłącznie zajmuje się sprawą szoferów wykwalifikowanych prze dewszystkiem przyjmuje tylko uczciwych, trzeźwych i sumiennych kolegów jako członków, za których ręczy. Okaże się, ze szofer, członek organizacji nie odpowiada wymaganym warunkom, a co będzie przy jakiembądź wypadku tychże zbadane, zostanie natychmiast z grona Klubu Szoferów wykluczony. Zasadniczo w jego interesie leży utrzymanie dobrej opinji, zaś niedołęstwo itp. niewątpliwie z biegiem czasu wykorzeni. Zatem uprzejmie prosimy, ażeby pp. właściciele samochodów łaskawie nasze dążenia poparli a przyjmowali w posady szoferów tylko z naszego Stowarzyszenia.

Gardzielewski,
przewodn. Klubu Szoferów na Pomorze
w Grudziądzu (ul. Książęca nr. 3)

— **Składka do Izby Rolniczej.** Zwraca się uwagę odnośnym płatnikom m. Chojnic iż najpóźniej do dnia 10. marca r. b. winna być zapłacona w Głównej Kasie Miejskiej w Chojnicach składka do Pomorskiej Izby Rolniczej za rok 1927.

— **Kalendarzyk podatkowy na miesiąc marzec.** Dziś dnia 7 bm. mija ostateczny termin wpłacania przez pracodawców podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną. W dniu 15 marca mija termin wnoszenia należności z tytułu opłat miesięcznych podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w lutym br. przez przedsiębiorstwa handlowe I. i II. kat. i przemysłowe I—V kat., o prowadzące prawidłowe księgi handlowe. — Dnia 28 marca upływa termin ulgowy dla miesięcznych wpłat podatku przemysłowego a w dniu 30 ym marca — ostatni termin składania zeznań podatku dochodowego. Prócz tego płatne są podatki i opłaty skarbowe, na które płatnicy otrzymali odrębne nakazy płatnicze.

Z srebrnego ekranu.

„Golgota“ czyli „Żywot, Cuda i Męka Chrystusa na ekranie. Dziś w poniedziałek, wtorek i środę na ekranie kina Nowości ukaże się dzieło religijne p. t. „Golgota“. Piękny ten film przedstawia jaknajdokładniej Żywot Chrystusa jak Narodzenie, Trzech Króli, Rzeź niewiniątek, Ucieczka do Egiptu, Dzieciństwo Chrystusa, liczne Cuda Chrystusa Chrzest Chrystusa, Wyjazd do Jerozolimy, Ostatnia Wieczerza zdrada Judasza. Biczowanie, Koronowanie, cała droga na górę Kalwarję, Ukrzyżowanie, Zmartwychwstanie, i Wniebowstąpienie. Obraz jest zaopatrzony w napisy całkowicie wyjęte z Pisma Świętego i zredagowane przez księdza Piotrowskiego.

Film ten oglądało przeszło 500 księży oraz profesorowie szkół i seminarjów i wydali o nim jaknajlepszą opinję.

Z CZERSKA I OKOLICY.

Oskarżona o kradzież 5 zł. Niejaka Teclawową z Łubny, oskarżona o kradzież 5 zł. na szkodę oberż. p. Drewka w Legbądzie sąd skazał na 3 tygodnie więzienia i nałożył jej koszta postępowania. Oskarżona wyroku nie przyjęła i zakłada apelację.

JÓZEF KORZENIOWSKI.

SPEKULANT

1)

I.

Około godziny drugiej po południu, w jasny i mroźny dzień na początku lutego, szedł pieszo młody człowiek, okutany porządną szubą, obwiązany pięknym szalem, z antypką[1]) w ręku ozdobioną bursztynem i czerwonym woreczkiem ; a za nim szły bokiem zła mane sanie, ciągnioną przez dzielną czwórkę w krakowskich chomątach. Popędzał je wąsaty furman, idąc także pieszo, i ocierał ręką, w której trzymał długie biczysko, oczy i wąsy, obstrajające co moment białym szronem. Wtem pokazała się na wzgórku Seweryn6wka, o sześć mil od Odessy leżąca; i pan August Molicki, obracający się do idącego za nim lokaja Franciszka, rzekł:

— Biegajże kpie prędzej i postaraj się o rzemieślnika, któryby nam naprawił sanie. Nie opatrzyliście ich w Odessie. Teraz ja z waszej łaski muszę iść pieszo, a może stać tu będę ze dwa dni. Żebyście pobili wzięli, łajdaki !

Franciszek pobiegł jak mógł najprędzej, kinąc zapewne w duchu i pana i furmana, i Odessę; a w półgodziny potem rozgościł się pan August w ogrzanym i dużym pokoju; i zrzuciwszy z siebie szubę, ciepłe buty i wszystko to, czem obciążamy nasze ciało w nieszczęsnych podróżach zimowych, kazał sobie przynieść poduszkę, i zgrzany zmęczony rozłożył się na twardej kanapie, która mu się dziwnie miękką i wygodną wydała. Bo jak głód najlepiej jeść gotuje, tak fatyga najlepiej ściele Mądrość **to prosta**; radzi jednak o niej zapominamy. Ale przepraszam za mo rał, a wracam do pana Augusta.

Pan August był to młody człowiek nowego pokolenia. W r. 1843, w pamiętnej dla niego epoce złamania sanek, miał lat 25. W jedenastym roku życia oddano go do Krzemieńca. Doszedł tam do klasy 2 giej i na tem kończyła się jego publiczna edukacja. Resztę pierwszej młodości przepędził w domu. A gdy go, mającego lat 17, ojciec odumarł, zaczął rządzić piękną wsią na Podolu, pod okiem kochającej go, ale słabej matki. Pełen naturalnych zdolności, poducony cokolwiek przez dawnego Krzemieńczanina[1], który się trudnił guwernerką, wprawiony do pięknej francuzczyzny przez guwernantkę siostry, rodowitą Francuzkę, brunetkę nieszpetną i doświadczoną, która z dziwną gorliwością przez lat blisko trzy dawała lekcje szesnastoletniemu i siedmnastoletniemu chłopcu, dopełnił swej edukacji na zjazdach młodzieży, na jarmarkach w Jarmolińcach i w Berdyczowie, tak, że gdy doszedł do lat dwudziestu, był to młodzieniec skończony, rycerz przy zielonym stole, niezwyciężony przy butelce, na wyścigach czy konnych czy wozowych niepokonany, i w najpilniejszem rzemiośle ówczasowej młodzieży tak biegły, że mógłby się był odpłacić w wielu względach wzajemną lekcją dawniejszej swojej nauczycielce.

W tym czasie stracił matkę ; siostra na pół roku przed jej śmiercią wyszła za mąż : został więc sam panem majątku i swojej woli. Ale gdy przyszło za płacić posag, o który się szwagier stanowczo upominał i gdy się obliczył ze wszystkiemi długami młodości, opamiętał się pan August, i wówczas rozwinął się właściwy jego charakter. W ten wir, w którym żył dotąd, wciągnął go nie naturalny popęd, nie gwałtowność namiętności, ale przykład młodzieży, wśród której wyrósł. Grał on tylko chętnie, bo zawsze lubił pieniądze, chociaż jej rozrzucał; ale pił, bo inni pili : tracił i hulał, bo nie chciał się okazać niższym od współbraci : bałamucił się z mężatkami i wdowami, bo popisywanie się z dzielnością tego rodzaju było wiecznym tematem rozmów, ile do nich czasu zostawiały karty; a pan August nie chciał milczeć tam, gdzie inni mówili, i starał się goriiwie, aby się miał także z czem pochwalić. Lecz w gruncie był to człowiek zimny, egoista i spekulant. Te wady przy innem wychowaniu, przy gruntownej nauce, przy jakiemść ważniejszem zajęciu, któreby mu pokazało wyższe cele, byłyby może wzięły inny kierunek; ale to życie, na którem przepędził pierwszą młodość, odpowietyzowało zupełnie jego duszę; a jego serce, jak śliwka węgierka, która przeszła przez wielu rąk, zmięte i zgniecione, straciło całkiem swą dziewiczą barwę. Łatwiej wiece niż kto inny, i już w dwudziestym pierwszym roku życia, przyszedł pan August do tego wielkiego rezultatu naszych czasów, że człowiek przez pieniądze tylko jest czemść, bez pieniędzy niczem.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

[1]) Cybuch z czereśni tureckiej.

[1]) Ucznia liceum Krzemienieckiego.

Z TUCHOLI I OKOLICY.

Cyganie kradną (st). Karawana cyganów przejeżdżała dnia 15 lutego przez wioskę Chojniczki i przyswoiła sobie pewne części odzieży będącej własnością robotnicy Agnieszki Kuczkowskiej. Podczas jarmarku w Tucholi w dniu 1 marca udało się tutejszemu posterunkowi Pol. Państw sprawcę kradzieży w osobie pewnego cygana wykryć. Cygana odstawiono do sądu.

Niewierny sługa (st). Kupiec tutejszy p. Józefat Górny zatrudniał służącego Jana Walskiego z Nowych Sumin. Wolski widząc podczas ostatniego jarmarku ruch handlowy na rynku przywłaszczył sobie od chlebodawcy części rowerowe jak opony i t. p. ogólnej wartości około 100 złotych, które prawdopodobnie na jarmarku spieniężył, a następnie się ulotnił.

Oświata Polskie Towarzystwo Krajoznawcze oddział w Tucholi zorganizowało na niedzielę, dnia 13 marca br. wieczór oświatowy. Referat z przezroczami wygłosi ks. pułkownik Łęga z Grudziądza pt „najstarsze ślady człowieka na ziemiach polskich" począwszy od lat 50 000. Temat jest bardzo zajmujący i pouczający to też spodziewać się należy, że obywatelstwo tak miasta jak i okolicy pospieszy wieczorem o godz. 8 na salę p. Marjanowskiego. Ze względu na wartość tak zajmującego referatu uchwalono pobierać 50 gr od osoby na pokrycie kosztów a pozostały czysty zysk przeznaczyć na budowę figury św. Małgorzaty.

100,— zł nagrody. (st) Jakiś dotychczas niewyśledzony amator jedwabiu przywłaszczył sobie podczas jarmarku w firmie Skórczewski i Odejewski kolorowe „Crep de Chine" na suknię. Poszkodowana firma wyznaczyła 100,— zł nagrody za wskazanie złodzieja.

Z POMORZA.

Brusy. (Jarmark kramny.) Jutro we wtorek dnia 8 bm. odbędzie się tutaj wielki jarmark kramny oraz na bydło i konie.

Borzyszkowy. (Walne zebranie i zabawa Kółka Rolniczego.) Dnia 27. 2. tr. odbyło się na sali pana Pawłowskiego Walne zebranie miejscowego Kółka Rolniczego. Po zagajeniu przez prezesa p. wójta Słomińskiego z Gliśna wygłosił p. nauczyciel Hinc z Prądzonki obszerny referat na temat; Ustawa karna celna z szczególnem uwzględnieniem postanowień dotyczących ruchu granicznego, poczem do nowego zarządu wybrano pp. Słomińskiego prezesem, ks. prob. Tychnowskiego wiceprez., Bruchwalskiego sekretarzem, Ryngwelskiego skarbnikiem i Kapiszka bibljotekarzem. Wieczorem odbyła się zabawa Kółka Rolniczego połączona z przedstawieniem amaterskiem i tańcami. Odegrano sztukę „Karpaccy Górale". Pomimo że wykonanie sztuki jest dosyć trudne odegrano ją ku ogólnemu zadowoleniu, co należy się uznanie amatorom z p. nauczycielem Bruchwalskim na czele. Po przedstawieniu przemawiał p. prezes Słomiński o znaczeniu rolnictwa w życiu gospodarczem.

Ogorzeliny. (aa) (Kółko Rolnicze.) Dn. 27 lut. odbyło się zebranie Kółka Rolniczego przy udziale około 40 członków. M. i. omawiano uprawę i zasiewy wiosenne i sztucznych nawozach. W myśl tych obrad Kółko zamówiło 200 gr. saletry chilijskiej dla członków.
— (Tow. Wojaków.) 1 bm. odbyło się w obecności 30 członków zebranie Tow. Powst. i Wojaków. Na zebraniu wygłoszono wykład o „walce przeciwgazowej". Na zakończenie zebrania prezes p. G. podziękował za wykład — zwracając się równocześnie do członków, prosząc o jaknajliczniejsze branie udziału w zebraniach.

Topólno. (t) (Jarmark). W czwartek 10 bm. odbędzie się w wiosce naszej jarmark na konie i bydło.

Najnowsze wiadomości

(Informacje własne).

Na kopalni Duisburg Hochfeld zawaliła się szopa 35 metrów długa a 45 szeroka. Pod gruzami zasypanych zostało 3 robotników, z których jeden, ojciec 6-iorga dzieci, na miejscu zabity został.

Straszna katastrofa podczas pogrzebu wydarzyła się w Cwin w Angiji, gdzie podczas pogrzebu ofiar strasznej katastrofy górniczej przewrócił się omnibus i stoczył się w parów, przyczem 2 osoby zostały zabite, a 23 ranne Podczas nieszczęścia działy się sceny nie do opisania.

Kobieta nie nadaje się do służby dyplomatycznej — takiego zdania jest widocznie rząd bolszewicki, albowiem odwołał sławną awanturnicę, panią Kołłątaj, która była ostatnio posłanką bolszewicką w Meksyku. Mówią, że pani Kołłątaj nie spełniła wkładanych w nią nadziei.

Wielkie nieszczęście wydarzyło się w kopalni Wittenheim pod Mylhuzą w Alzacji. Wskutek zawalenia się ściany szachtu w chwili opuszczenia tegoż przez górników zostało zabitych 4 górników a 2 rannych.

Trzęsienie ziemi na Węgrzech odczuto 4 bm. w odległości 80 klm. od Budapesztu. W miejscowości Var-Palota uległy poważnemu zniszczeniu kościoły oraz wiele domów. O godz. 12 nowe wstrząśnienie zburzyło w tejże miejscowości jeden dom.

Otrucie żydowską wódką. We wsi Wołosiniec w Małopolsce uległo zatruciu spirytusem drzewnym bardzo wiele osób Dotychczas siedem osób zmarło, 80 zaś ciężko zachorowało. Z powodu wielkiej odległości wsi od miasta i zlekceważenia pierwszych objawów choroby nie zdołano zapobiec zatruciu. Dochodzenie wykazało, że dostawcami spirytusu byli Moses Richter z żoną, ze Skolego. Richterów aresztowano.

W Genewie rozpoczynają się dziś obrady Rady Ligi Narodów. W niedzielę i w dniach poprzednich odbyły się już konferencje między poszczególnymi ministrami.

W górach czarnoleskich (Schwarzwald) spadły na wysokości 900 mtr. wielkie masy śniegu grubości blisko półtora metra.

Briand wygłosił wobec prasy wielkie wynurzenia wsprawie swych stosunków do Stresemanna, którym się zaprzyjaźnił już bez wszelkich granic.

Do Nikaraguy wysłała Anglja dwa okręty.

W Szanghaju wylądowało 3000 żołnierzy japońskich dla ochrony koncesji japońskiej.

Delegacja polska w Genewie odrzuciła wniosek kompromisowy wsprawie cel gdańskich.

Poseł niemiecki w Warszawie Rauscher został zawezwany do Genewy zapewne na konferencję. Stresemana z ministrem Zaleskim.

600 osób zabitych wskutek orkanu. — Katończycy przed Szanghajem.

Straszny orkan na Madagaskarze. Jak donoszą z Madagaskaru (wyspy afrykańskie należące do Francji) został wskutek strasznego orkanu zniszczone doszczętnie miasto Tamatawe. 5 okrętów zatonęło. Straty obliczają na 100 miljonów franków. 600 osób zostało w Tamatawie zabitych. Pozatem donoszą z portu Saint Louis, że całe wschodnie wybrzeże Madagaskaru nawiedzione zostało przez orkan. 2 okręty zderzyły się i zostały wyrzucone na brzeg.

Kantończycy zajęli miasto Wukian i znajdują się pod Suczan 50 kilometrów przed Szanghajem.

Blechówko (t) (Nieszczęśliwy wypadek.) Woźnica Józef Kuta stąd jechał powozem naładowanym deskami szosą w kierunku Zur Młyn. Szosa w miejscu wjazdu na most przez Czarną Wodę jest bardzo spadzista. Woźnica wjeżdżając na ów most szedł pieszo przy wozie przyczem pośliznąwszy się nieszczęśliwym trafem dostał się pod koła swego powozu który przeszedł mu przez piersi. Nieszczęśliwy liczący 75 lat po kilku minutach zmarł.

Pruszcz (t). (Na budowę kościoła.) Istniejące tu Tow. Budowy kościoła urządziło na sali p. Małeckiego raut — bal który udał się doskonale przy spożywszy kasie Tow. około 190 zł. czystego zysku.

Nowe. (Wspomnienia karnawałowe). Karnawał w naszem miasteczku był w tym roku dość urozmaicony Mieliśmy w każdą sobotę i niedzielę jakieś przedstawienie lub zabawę. Na szczególne uznanie zasługują przedstawienia i zabawy nauczycielskie, Tow. Wincentego a Paulo i sympatyków Czytelni Ludowej. Burmistrz tutejszy p. Jabłoński obchodził swój 5 letni jubileusz urzędowania. Urządzono wieczorek uroczysty, na którym się wesoło bawiono.

Jamielnik, pow. Działdowo. (Smierć na posterunku). Zginął tu śmiercią tragiczną przejechany przez pociąg strażnik cel. J. Szymaniach z Komisarjatu str. cel. Jamielnik Smierć ta nastąpiła w następujących okolicznościach W dniu tym śp. str. S. miał wyznaczone rewidowanie pociągów nadchodzących z Sławy Niemieckiej. Przed nadejściem pociągu towarowego udał się na stopnie latarni, znajdującej się naprzeciw magazynu kolejowego, aby z góry móc skontrolować przejeżdżający pociąg, czy czasem w wagonach otwartych niema towarów przemycanych i widocznie przez swą nieuwagę dostał się pod koła nadjeżdżającego pociągu, które obcięły mu prawą nogę. Natychmiast tym samym pociągiem został wysłany do Grudziądza, lecz w drodze zmarł.

Tow. Mężczyzn Katolików. Zebranie odbędzie się dziś w poniedziałek dnia 7 bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu Konsumu Urzędników. Na porządku dziennym dalszy ciąg wykładu p. dr. Pielowskiego. Zarząd.

Spółdzielnia „Rolnik". Dnia 12 marca br. o godz. 12 w południe odbędzie się w lokalu „Pod Złotym Lwem", plac Jerzego) Walne zebranie członków byłego Rolnika, na którem zastanowić się trzeba nad dalszą egzystencją Rolnika i nad sposobami obudzenia tej placówki do nowego życia. Na zebranie to zaprasza wszystkich byłych członków oraz gości. Komisja Likwidacyjna Rolnika.

Tow. śpiewu „Lutnia" Lekcja śpiewu dla chóru mieszanego jutro w wtorek 8 bm. o godz. 8 wiecz. w szkole. Udział kompletu członków konieczny. Następna lekcja w czwartek 10 bm. Dyrygent.

Koniec części redakcyjnej

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski. Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach.